



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **MPM – QUALITY v.o.s.**, sídlem Příborská 1473, Frýdek-Místek, zast. JUDr. Milanem Kyjovským, advokátem, sídlem Poštovská 8, Brno, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2013, č. j. 20532-2/2013-900000-304.3,

t a k t o :

- I . Usnesení Celního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 11. 3. 2013, č. j. 46145/2013-510000-12, a rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 14. 6. 2013, č. j. 20532-2/2013-900000-304.3, **j s o u n i c o t n á .**
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 11.228,- Kč k rukám JUDr. Milana Kyjovského, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti usnesení Celního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11.3.2013, č. j. 46145/2013-510000-12. Tímto usnesením bylo rozhodnuto, že žalobce není účastníkem řízení ve věci 17 kusů hodinek zadržených dne 15.3.2012 v rámci kontroly provedené celní správou u společnosti ELTON hodinářská, a. s.

Žalobce uvádí, že k uvedené kontrole došlo na základě jeho podnětu, jímž upozornil, že v prodejně společnosti ELTON hodinářská, a.s. dochází k porušování jeho ochranné známky „PRIM“. Žalobce má za to, že byl účastníkem shora uvedeného řízení dle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu, neboť rozhodnutím v něm vydaným může být přímo dotčen

na svých právech a povinnostech. Za účastníka měl být žalobce považován až do okamžiku, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o tom, že účastníkem není; do té doby mu tedy měly být zasílány listiny ze spisu a mělo mu být umožněno k věci se vyjádřit. Dotčení svých práv v řízení vedeném proti společnosti ELTON hodinářská, a.s. žalobce spatřuje ve skutečnosti, že se řízení týkalo porušení jeho ochranné známky. Tuto skutečnost však žalovaný ve svém postupu nezohlednil; dle názoru žalobce též nebyly provedeny všechny důkazy a řízení bylo zatíženo procesními pochybeními.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se s žalobními námitkami neztotožňuje. Má za to, že žalobce účastníkem řízení nebyl, což podrobně rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, kde odkázal na relevantní správně právní judikaturu. Většina odvolacích námitek žalobce nesměřovala proti obsahu usnesení správního orgánu I. stupně, jímž bylo rozhodnuto o tom, že žalobce není účastníkem řízení, ale proti postupu ve věci samé. Žalovaný ve svém rozhodnutí upozornil, že námitky týkající se obsahu řízení proti společnosti ELTON hodinářská, a.s. se mýjely s předmětem řízení o odvolání, a tedy nemohly být věcně vypořádány. Pokud žalobce tvrdí, že s ním mělo být jednáno jako s účastníkem až do nabytí právní moci usnesení o tom, že není účastníkem, poukazuje žalovaný na skutečnost, že žalobci byla v červenci roku 2012 zaslána část správního spisu, kterou požadoval. Fakticky tedy ke zkrácení jeho práv nemohlo dojít. O tom, že žalobce účastníkem řízení není, bylo rozhodnuto až po jeho skončení, a tedy žalobce v průběhu řízení nemohl být nijak dotčen.

Ze správního spisu soud zjistil následující, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Protokolem o kontrole ze dne 15.3.2012, č.j. 8202-4/2011-176100-033, zadržel správní orgán I. stupně společnosti ELTON hodinářská, a.s. podle ustanovení § 29a odst. 1 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví (dále jen „zákona č. 191/1999 Sb.“) 17 kusů hodinek, u nichž bylo dáno podezření, že porušují ochrannou známku vlastněnou žalobcem. Rozhodnutím ze dne 16.3.2012, č. j. 8202-6/2012-176100-033, správní orgán I. stupně uložil společnosti ELTON hodinářská, a.s. povinnost se zadrženým zbožím nijak nenakládat. Autoremedurou však správní orgán I. stupně toto rozhodnutí zrušil rozhodnutím ze dne 17.4.2012, č. j. 8202-11/2012-176100-021. Současně bylo rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 17.4.2012, č. j. 8202-10/2012-176100-021, zrušeno zadržení výše uvedeného zboží.

Dne 27.7.2012 žalobce podal odvolání proti autoremedurnímu rozhodnutí ze dne 17.4.2012, č. j. 8202-11/2012-176100-021, jímž byly zrušeny zákazy týkající se zadrženého zboží. Správní orgán odvolání předložil nadřízenému orgánu, Generálnímu ředitelství cel, které rozhodnutím ze dne 21.6.2013, č.j. 20532-4/2013-900000-304.3, odvolání žalobce zamítlo pro nepřipustnost. Dále správní orgán I. st. dne 11.3.2013 vydal usnesení č. j. 46145/2013-510000-12, jímž rozhodl, že žalobce není účastníkem řízení o zboží zadrženém dne 15.3.2012 společností ELTON hodinářská, a.s. Své rozhodnutí opřel o závěr, že řízení o zadrženém zboží, jež nepatřilo žalobci, se nikterak dotýká jeho práv a povinností, a tedy není účastníkem ve smyslu § 27 správního řádu.

Odvolání žalobce proti tomuto usnesení bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 14.6.2013, č. j. 20532-2/2013-900000-304.3, přičemž bylo změněno návětí výroku prvostupňového usnesení, avšak po obsahové stránce bylo usnesení potvrzeno. Též žalovaný dospěl k závěru, že žalobcova práva nebyla v řízení nikterak dotčena, a proto jej nebylo možné považovat za účastníka řízení, a to ani dle § 27 odst. 2 správního řádu. Přitom

žalovaný odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se řešené otázky.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. Soud ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s., neboť vyslovil, že napadené rozhodnutí žalovaného je nicotné.

Zásada dispoziční, která řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ovládá, je dle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. prolomena v případě, že je napadené rozhodnutí nicotné. Tehdy soud i bez návrhu vysloví nicotnost rozsudkem. Právě o takovou situaci se jedná v nyní projednávané věci.

Usnesení správního orgánu I. stupně o tom, že žalobce není účastníkem řízení, bylo vydáno dle ustanovení § 28 odst. 1 věty druhé a třetí správního řádu, kde se uvádí následující: „*O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí. Postup podle předchozí věty nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.*“ Správní orgán I. stupně však o tom, že žalobce není účastníkem řízení, rozhodl až po jeho skončení. Předmětem původního řízení bylo zboží, které bylo při kontrole dne 15. 3. 2012 zadrženo společnosti ELTON hodinářská, a.s. Zadržení tohoto zboží však bylo zrušeno rozhodnutím ze dne 17. 4. 2012, čímž řízení o zadrženém zboží v souladu s § 29a odst. 4 zákona č. 191/1999 Sb., skončilo.

Soud se proto musel nejprve zabývat otázkou, zda byl správní orgán I. stupně oprávněn rozhodnout o tom, že žalobce není účastníkem již skončeného správního řízení. Ustálená judikatura správních soudů na tuto otázku poskytuje jednoznačně negativní odpověď. Smysl a účel výše citovaného ustanovení § 28 odst. 1 správního řádu byl podrobně popsán v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 222/2014-147, č. 3288/2015 Sb. NSS. Zde Nejvyšší správní soud vyložil, že jakmile je v prvostupňovém řízení vydáno rozhodnutí ve věci samé, byť nepravomocné, bylo toto řízení skončeno. Pokud správní orgán poté zjistí, že opomenul některého z účastníků skončeného řízení, nemůže již tuto vadu zhojit usnesením, že tento subjekt je účastníkem. Účelem usnesení o účastenství podle § 28 odst. 1 správního řádu je rozhodnout o sporném účastníkovi ještě předtím, než je řízení skončeno. Po vydání rozhodnutí ve věci se již může opomenutý účastník domáhat svých práv jinými způsoby, zejména pak podáním odvolání proti takovému rozhodnutí; v rámci řízení o odvolání je pak primárně řešena otázka účastenství žalobce v řízení (srov. zejm. body 27-33 citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu).

Je tedy zřejmé, že usnesení správního orgánu I. stupně o tom, že žalobce není účastníkem řízení, je nicotné, neboť v době jeho vydání zcela chyběla základní podmínka pro vydání takového usnesení, jelikož řízení před správním orgánem I.st. již neprobíhalo. Správní orgány tak rozhodly o procesním postavení žalobce a s tím souvisejících právech a povinnostech, jejichž uplatnění právní řád *a priori* vylučuje.

Nicotnost rozhodnutí je upravena v ustanovení § 77 správního řádu; jedná se o absolutní nedostatek věcné příslušnosti správního orgánu, který rozhodnutí vydal, a dále takové vady rozhodnutí, které jej činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jiné vady, pro něž vydaný akt nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. V nyní projednávané věci má soud za to, že je namístě zkoumat, zda vada,

kterou trpí prvostupňové rozhodnutí, a v důsledku toho i rozhodnutí odvolací, není natolik závažná, že způsobuje nicotnost.

V obecné rovině se k otázce nicotnosti správního rozhodnutí vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 13.5.2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74 (č. 1629/2008 Sb. NSS), následovně: *„Nicotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není „běžným“ rozhodnutím nezákonným, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat, a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Zatímco v případě „běžných“ vad správních rozhodnutí se na tato, s ohledem na uplatnění zásady presumpce platnosti a správnosti správních aktů, hledí jako na rozhodnutí existující a způsobilá vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů, v případě nicotných správních rozhodnutí se ani tato zásada neuplatní. Z povahy vad způsobujících nicotnost pak plynou i příslušné právní následky. S nejtěžšími vadami jsou tak nutně spojeny i ty nejtěžší následky. Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím. Hledí se na něj, jako by vůbec neexistovalo, protože tedy jde o nezhojitelné právní nic. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času.“*

Soud má za to, že postup správních orgánů se zcela míjí s možnostmi danými ustanovením § 28 odst. 1 věty druhé a třetí správního řádu. Jestliže žalobce z povahy věci nemůže být procesním subjektem v řízení před správním orgánem I. stupně, které v dané chvíli vůbec neprobíhá a ani probíhat nemůže a již z tohoto důvodu nemůže práva účastníka nijak uplatňovat, jde v případě rozhodnutí o účastenství o procesní vadu natolik závažnou, že způsobuje nicotnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Výše uvedené závěry, jež se primárně týkají prvostupňového rozhodnutí, dopadají též na rozhodnutí žalovaného, kterým bylo nicotné usnesení správního orgánu I. stupně potvrzeno. Jak vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65 (č. 2837/2013 Sb. NSS), je-li podáno odvolání proti nicotnému správnímu rozhodnutí, má odvolací orgán za úkol takové rozhodnutí zrušit a vyslovit ve výroku svého rozhodnutí, že tak činí z důvodu nicotnosti. Pokud ovšem odvolací rozhodnutí aprobejme nicotné rozhodnutí nižšího stupně, samo se toto odvolací rozhodnutí stává nicotným, neboť z materiálního hlediska tvoří s prvostupňovým rozhodnutím jeden celek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2016, č. j. 9 As 281/2015-57, č. 3379/2016 Sb. NSS, bod 40, a judikatura tam citovaná).

Protože soud prohlásil v souladu s § 76 odst. 2 s. ř. s napadené usnesení správního orgánu I. stupně je nicotným, vyslovil podle § 78 odst. 3 s. ř. s. *per analogiam* nicotnost i ve vztahu k rozhodnutí odvolacího orgánu. Žalobními námitkami směřujícími proti důvodům nicotného rozhodnutí se již soud v tomto řízení zabývat nemohl. Jak ovšem vyplývá z výše uvedeného, žalobce měl možnost podat proti rozhodnutí, jímž se původní řízení skončilo, odvolání jako opomenutý účastník. Této možnosti též využil, jeho odvolání bylo žalovaným zamítnuto a o žalobě proti tomuto rozhodnutí nyní probíhá řízení před Městským soudem v Praze sp. zn. 5 A 144/2013. Právě v tomto řízení je soud oprávněn posoudit věcné námitky žalobce, na základě nichž má za to, že měl být účastníkem řízení.

Výrok o nákladech řízení vychází ze skutečnosti, že žalobce byl v řízení plně úspěšný, a tak mu oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce předně uhradil soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč. Další žalobcovy náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci a podání návrhu ve věci samé. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3.100,-Kč (2 x 3.100 = 6.200). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon (2 x 300 = 600). Odměna advokáta tak činí 6.800,- Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8.228,- Kč. Spolu zaplaceným soudním poplatkem tedy žalobcovy náklady činily 11.228,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. ledna 2017

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková